

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ
ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯ ಮಂಡಳಿ
ದ್ವಿತೀಯ ಹಿ.ಯು.ಸಿ ಪೂರಕ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮೇ/ಜೂನ್ - 2023
ಮಾದರಿ ಉತ್ತರಗಳು

ವಿಷಯ: ಭೂಗೋಳ ಶಾಸ್ತ್ರ

ವಿಷಯದ ಸಂಕೇತ: 24

I.

1	A	ಹಳೆಯಾ	1
2	A	ಸುಯೋಜ್ಞ ಕಾಲುವೆ ಮಾರ್ಗ	1
3	A	74.40%	1
4	C	ಮಳೆ	1
5	B	ಭಾರತ	1
6	D	ಅಸ್ತಾಂ	1
7	C	ಅಲೂಡ್‌ವಿನಿಯಂ	1
8	D	ಮಾರ್ಗಾರ್ಥಿಕೆ	1
9	C	ಮುಂಬೆ	1
10	B	ಎನ್ ಹೆಚ್ -07	1

II

11	ಜನಸಂಖ್ಯೆ	1
12	ದಾರ್ಮಿಕ ನದಿ ಕಣಿವೆ ಯೋಜನೆ	1
13	ನೀರಾವರಿ ಬೇಸಾಯ	1
14	ಮಾಸು	1
15	ಮುಂಬೆ	1

III

16	ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆ	(c)	1952	1
17	ಮಹಾನದಿ	(a)	ಹಿರಾಕುಡು ಯೋಜನೆ	1
18	ಸಾಂಭಾರಗಳು ರಾಜ	(e)	ಕರಿಮೆಣಸು	1
19	ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿ	(b)	ಯುರೆನಿಯಂ	1
20	ರೇಡಿಯೋ	(d)	ಮಾಕ್ಸೋನೆ	1

IV

21	ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ನಿರಂತರ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ	1
22	ಅಧಾರಪತ್ರ, ವೈದ್ಯರು, ವರ್ಕೇಲರು ಇತ್ಯಾದಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಬರೆಯುವುದು.	1
23	ನ್ಯಾಯಾಕ್ಷಣಿ	1
24	ಒಂದು ಸ್ತಾಳದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ತಾಳಕ್ಕೆ ಅಶ್ವತ್ಥಾವಾಗಿ ನೆಲಸುವುದು	1
25	ಮುದ್ರಾಪುದೇಶ	1
26	ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯವುದರೂಂದಿಗೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಸಾಕುವುದು.	1
27	ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಹೂವುಗಳನ್ನು ಪಾಣಿಜ್ಯದಲ್ಲದ್ವೀಕಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವುದು	1
28	ಅಂತೃಸೈಟ್	1
29	ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಬೀಡುಗಡೆಗೊಂಡ ಉಷಾಂಶ	1
30	ಗೋರಿಬಿಪುರ	1
31	ಮುಂಬೆ-ಪುಣಿ ಕೇರಾರಿಕಾಪುದೇಶ	1
32	ಮನಾಲಿ-ಲೇಕ ರಸ್ತೆ	1
33	ಧಾರವಿ	1

34 ಗಾಜು, ಕಟ್ಟಿಗೆ (ಯಾವುದೇ ಬಿಸಾಡಿದ ವಸ್ತು) ಇತ್ತಾದಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು	1
V	
35 ಬೀರುನ್ನಾ, ಯುಲಸ್, ಬೆಲ್ಲಿಯಂ, ರಪಾಟ್ (ಯಾವುದೇ 2)	2
36 ತೃತೀಯ ಉದ್ದೋಷ ಜನರಿಗೆ ವಯಕ್ತಿಕೆ ಸೇವೆ, ಲಿಲಿಧ ವೃತ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ. ಜತುಧಿರ್ಯ ಉದ್ದೋಷಗಳು ಶ್ರೀದೇ, ಸಾಹ್ಸ್ರವೇರ್, ಮನೋರಂಜನಗೆ ಸಂಬಂಧಿದೆ.	2
37 1. ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗೆ 3 ನಗರದಿಂದ ನಗರಕ್ಕೆ	2
2. ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ನಗರಕ್ಕೆ 4. ನಗರದಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗೆ	2
38 ಸಿಹಿನೀರಿನ ಪೀನುಗಾರಿಕೆ ಕರಾವಳಿ ಪೀನುಗಾರಿಕೆ ತೆರೆದ ಸಮುದ್ರ ಪೀನುಗಾರಿಕೆ	2
39 ದಹಲಿ, ಬಂಗಳೂರು, ಚೆನ್ನೈ, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಇತ್ತಾದಿ (ಯಾವುದೇ 2)	2
40 ಗರಿಷ್ಟ - ಕೇರಳ ಕನ್ನಾಡ್ - ಭೂತಿಸ್ತೂರ್	2
41 ಶ್ರೀಷ್ಟ ಮದುವೆ, ಕಡ್ಡಾಯ ಮದುವೆ, ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ ನಿರಕ್ಕರತೆ, ಬಹುಪತ್ರಿತ್ವ, ಇತ್ತಾದಿ (ಯಾವುದೇ 2)	2
42 1. ಪ್ರಾಣ ಕಾಲುವೆ 43 (a) ರೊಬಸ್ಟ ಕಾಫೀ (b) ಅರೇಬಿಕ ಕಾಫೀ (c) ಲೆಬೀರಿಕ ಕಾಫೀ	2
44 (a) ಲೋಹ ಖನಿಜ (b) ಅಲೋಹ ಖನಿಜ	2
45 ರಾಯಚೌರಿನ ಹಟ್ಟಿ, ತುಮಕೂರಿನ ಬೆಳ್ಳಾರೆ etc.	
46 (ಹಂಗರವಾದ & ತುಕ್ಕ ನಿರೋಧ ಗುಣ ಹೊಂದಿರುವದರಿಂದ ವಿವಿಧ ಉಪಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ) ಗ್ರಹೋಪಕರಣಗಳು, ಹಡಗು ನಿರ್ಮಾಣ, ರೈಲು ಬೋಗಿಗಳ ತಯಾರಿಕೆ ವಿದ್ಯಾತ್ರ ಉಪಕರಣಗಳ ತಯಾರಿಕೆ, ಇತ್ತಾದಿ (ಯಾವುದೇ 2)	2
47 ಬೆಂಗಳೂರು, ಮುಂಗಳೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಹುಬ್ಬಳಿ, ಮೈಸೂರು ಇತ್ತಾದಿ.	2
48 (a) ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮಾದ್ಯಮ (b) ಪ್ರವಂಚದ ಲಿಲಿಧ ಭಾಗಗಳ ಸುದ್ದಿ ಪ್ರಸಾರ (c) ಜನರನ್ನ ವಿದ್ಯಾವಂತರನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. (d) ಮನರಂಜನೆಯ ಮೂಲ ಇತ್ತಾದಿ (ಯಾವುದೇ 2)	2
49 ವಾಯುಮಾಲೀನ್ಯ, ಜಲಮಾಲೀನ್ಯ, ಭೂಮಾಲೀನ್ಯ, ಶಿಬ್ಬ ಮಾಲೀನ್ಯ	2
VI	
50 ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಮಾನವ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ನಡುವಿನ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಮಾನವ ಸಮುದಾಯಗಳು ಅವುಗಳು ಲಕ್ಷ್ಯಗಳು, ಸಂಖಾರತ್ವಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಪರಿಮಾಣಕ್ಕೆ ವಿಧಾನಗಳ ಬಳಕೆ.	5
20ನೇ ಶತಮಾನದ ಅಂತಿಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಹೊಸದಾದ ಪರಿಭಾವನೆಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದವು, (ಇವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರಯುವುದು)	
51 (a) ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚಕ್ಯಂಕ (b) ಮಾನವ ಬಡತನ ಸೂಚಕ್ಯಂಕ (ಇವುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು)	5
52 (a) ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೀಯಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿವಲ್ಕಿಕೆ (b) ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (c) ಕೃಷಿ ಕ್ರೊನಾರಿಕೆ 2 ಸಾರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ (d) ಪ್ರತಿ ದಿನ ಆಗುಹೆಗೆಗಳ ಸುದ್ದಿ (e) ಸುದ್ದಿ ಸಮಾಚಾರಗಳು ತಿಳಿಸುವುದು ಇತ್ತಾದಿಗಳನ್ನು	5
53 ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಲಿಂಗಾನುಪಾತ ಸಾಕ್ಷರತೆ, ವಯೋರಜನೆ, ನಗರ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ವಿವರಿಸುವುದು.	5

54	ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಹೌಸೋಲೀಕ ಲೈಸ್ಯಾಂ 327.7 ಲೀ ಹೆಚ್‌ಎರ್ ಗಳು, ದೇಶದ ಪ್ರಮುಖ ಭೂಬಳೆಗಳಿಂದರೆ, ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ, ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ದೊರೆಯದ ಭೂಲ್ಯಿ, ಬಳಕೆಯಾಗದ ಕೃಷಿ ಯೋಗ್ಯ ಭೂಲ್ಯಿ, ಬೀಳು ಭೂಲ್ಯಿ, ನಿವಾಳ ಬಿತ್ತನೆ ಪ್ರದೇಶ ವಿವರಿಸುವುದು.	5															
55	ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ಉತ್ತರೋಪನ್ ವಲಯದ ಬೆಳೆ ಸರಾಸರಿ 23-25 ಡಿಗ್ರಿ C ಉಷಾಂತಿ 100 ರಿಂದ 200 CM ವಾರ್ಷಿಕ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಅನುಕೂಲತೆ ಸಮರ್ಪಣೆಯ ಭೂಲ್ಯಿ ಮೇಕ್ಕಲು ಮಣ್ಣ, ಜೀಡಿ ಮತ್ತು ಮರಳು ಲೀಶ್ರಿತ ಮಣ್ಣ, ಹೆಚ್ಚು ಕಾರ್ಬಿನ್ ಕರು, ಸಾವಯವ & ರಸಗೊಬ್ಬರ ಅವಶ್ಯಕ	5															
56	ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರಂಗನೀಸ್ ನಿಕ್ಕೆಪ ಸುಮಾರು 406 ದಿ.ಇ ಟನ್‌ನು ಗಳಿಸಿದೆ. ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಿದೆ. ದೇಶದ 99% ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರಂಗನೀಸ್ ಒಡಿಸಾ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಮದ್ದಪ್ರದೇಶ, ಕರ್ನಾಟಕ & ಆಂದ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ವಿವರಿಸುವುದು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರಂಗನೀಸ್ ಅದಿರು ಉತ್ತಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೇ 5ನೇ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ. 2011-12 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತವು 23.49 ಲ.ಟನ್‌ನು ಗಳಿಸು ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಿತ್ತು.	5															
57	ಹೂಗ್-ಕೊಲ್ಪತ್ರೆ ಕ್ಯಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ ಭಾರತದ ಹಳೆಯ ಕ್ಯಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ ಹೂಗ್ ನದಿಯ 2 ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ 75KM ಗಳಷ್ಟು ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ. ಕೊಲ್ಪತ್ರೆ ಬಂದರು, ಗಂಗಾ & ಬುಹ್ಯಪ್ರತ್ಯ ನದಿಗಳ ಹಿನ್ನಾಡು ಕೃಷಿ ಚೆಕ್ಕಾ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ದಾಖೋದರ ಕಣೆವೆಯಿಂದ ಕಲ್ಪಿಸಿಲ್ಲ & ಜಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರ್ಥಕ ಇತಾದಿಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದು	5															
58	ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಳಕೆ ಕ್ಯಾರಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವಿಸ್ತರಣೆ, ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ದೇಶ ರಕ್ಷಣೆ ಇತಾದಿಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದು.	5															
59	ಜನವಸತಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಗಾಳಿ ಬೆಳೆಕಿನ ಕೊರತೆ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಕೊರತೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಇತಾದಿ ಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದು.	5															
VII																	
60	ಭಾರತದ ರ್ಯಾಲ್ಟ್‌ಗೇಜ್ ಗಳ ವಿವಿಧ ಪ್ರಮಾಣ	10															
	<table> <thead> <tr> <th>ವಿದಗಳು</th> <th>%</th> <th>360 ಗಳಿಗೆ ಪರಿವರ್ತನೆ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ಬ್ರಾಡ್ ಗೇಜ್</td> <td>86.8</td> <td>86.8X360 100</td> </tr> <tr> <td>ಪ್ರೀಟ್ರೆ ಗೇಜ್</td> <td>9.8</td> <td>9.8X360 100</td> </tr> <tr> <td>ನ್ಯಾರೋಗೇಜ್</td> <td>3.4</td> <td>3.4X360 100</td> </tr> <tr> <td>ಒಟ್ಟು</td> <td>100</td> <td>360</td> </tr> </tbody> </table>	ವಿದಗಳು	%	360 ಗಳಿಗೆ ಪರಿವರ್ತನೆ	ಬ್ರಾಡ್ ಗೇಜ್	86.8	86.8X360 100	ಪ್ರೀಟ್ರೆ ಗೇಜ್	9.8	9.8X360 100	ನ್ಯಾರೋಗೇಜ್	3.4	3.4X360 100	ಒಟ್ಟು	100	360	
ವಿದಗಳು	%	360 ಗಳಿಗೆ ಪರಿವರ್ತನೆ															
ಬ್ರಾಡ್ ಗೇಜ್	86.8	86.8X360 100															
ಪ್ರೀಟ್ರೆ ಗೇಜ್	9.8	9.8X360 100															
ನ್ಯಾರೋಗೇಜ್	3.4	3.4X360 100															
ಒಟ್ಟು	100	360															
	ಒಂದು ವೃತ್ತವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿದ ಡಿಗ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಚಿತ್ರವನ್ನು ರಚಿಸುವುದು																
61	OX ಮತ್ತು OY ಅಕ್ಷ ರಚಿಸುವುದು ಶೈಕ್ಷಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣ ಬರೆಯುವುದು. ಬಿಂದುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಸರಳ ರೇಖೆ ರಚಿಸುವುದು.	10															

62	OX ಮತ್ತು OY ಅಕ್ಷಗಳ ರಚನೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ, ಇದನ್ನು ಬರೆಯುವುದು.	10
60	ಭಾವಿ ನೀರಾವರಿ, ಕಾಲುವೆ ನೀರಾವರಿ, ಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಇತರ ನೀರಾವರಿ ವಿಧಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು	10
61	ಪ್ರಾಚೀನ ಜೀವನಾಧಾರ ಬೇಸಾಯ, ಸಾಂದ್ರ ಬೇಸಾಯ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೇಸಾಯ ಮೀಶ್ ಬೇಸಾಯ, ತೊಟ್ಟಗಾರಿಕೆ ಬೇಸಾಯ, ಒಣ ಬೇಸಾಯ, ಅದ್ಯು ಬೇಸಾಯ ನೀರಾವರಿ ಬೇಸಾಯ ವಿವರಿಸುವುದು.	10
62	ಕೆಚ್ಚಾವೆಸ್ತುಗಳು. ಶಕ್ತಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ನೀರು ಪ್ರೋಟೋಫಿಲಿಕ್ ವಾಯುಗುಣ, ಕಾಲೀನಕರು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಒಂಡವಾಳ, ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ & ಇತರ ಇವುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.	10